

SANAT NEDİR? SANATÇI KİMDİR? KİME SANATÇI DENİR?

Alaattin Ali YOLCU

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi 22. Dönem YK Üyesi
alaattin.yolcu@emo.org.tr

Tarih boyunca tartışılan bir konu olmuştur. Sanat nedir? Kimdir sanatçı?

Sanat en genel anlamıyla, yaratıcılığın veya hayal gücünün ifadesidir. Bu geniş alama zaman içinde kısıtlamalar getirilip yeni tanımlar yapılmıştır.

Sanat, bir duygu veya düşüncenin en güzel ve en estetik haliyle görsel ve işitsel bir maddede vücut bulmasıdır.

Sanat, insanlık tarihinin her döneminde var olan bir olgudur. İnsanlığın geçirdiği evrimler yaşama biçimlerini yaşama bakılarını, sanat biçimlerini ve sanata bakışlarını değiştirmiştir. Her dönemde her toplumda, sanat farklı görünümlerde ortaya çıkmıştır.

İlk insandan günümüze kadar insanoğlu çeşitli amaçlarla maddeye biçim verip hükmetmeye çalışmıştır. İlk çağlardan kalan objelerde buna onaylar niteliktedir...

Sanatta estetik değerlerin yanı sıra toplumun öz benliği vardı. Bu benlik ise; sanatın estetiğini ortaya koyan insanın içinde yaşadığı milletin zekası hayat felsefesi, ahlak nizam, maddi manevi duygu ve istekleridir..

Sanat, toplumun öz değerlerinden doğar ve gelişir. Onun içindir ki sanat hiçbir şekilde toplum dışında, ondan ayrı olarak düşünülemez...

İnsanlığın geçirdiği evrimler yaşam biçimlerini, yaşama bakışlarını, sanat biçimlerini ve sanata bakışlarını değiştirmiş; her dönemde ve her toplumda, sanat farklı ortamlarda ortaya çıkmıştır.

Kant'a göre; sanatın kendi dışında, hiçbir amacı yoktur. Onun tek amacı kendisidir. Güzel Sanatı ancak deha yaratabilir.

Hegel'e göre; sanattaki güzellik doğadaki güzellikten üstündür. Sanat, insan aklının ürünüdür. Kendisine doğanın taklidinden başka amaç bulmalıdır.

Marks'a göre; yaratıcı eylem, insanın ve doğanın karşılıklı etkileşiminin bir aşamasıdır. Bu, toplumsal bir karakter taşır. Sanat, yaşamı insanileştiren bir olgudur. Araştırmacı, yaratıcı, çok yönlü tümel insana ulaşma çabası içinde sanatlar gelişebilir.

B. Croce; güzelliğin yerine anlatımı öne çıkarır. Sanat, sezginin ve anlatımın birliğidir. Bireysel ve teorik bir etkinliktir. Doğa, sanatçının yorumu ile güzel olabilir.

Sonuç olarak Sanat, deha düzeyindeki zekanın, var olana karşı tepkisinin, tutarlı bir bütünlük içerisinde somutlaştığı bir alandır. Sanatçı, zekası

ve sezgileriyle çağının önünde giden insan olduğu için, gerçek sanatın anlayanı azdır. Onu anlamak için çaba gerekir.

Özetle sanat belli kalıplarda içinde konulamayan ve estetik olan insan duygularının dışı vurumudur.

2005 yılında Kars Belediye Meclisi oy birliğiyle Ermenistan'daki Soykırım Anıtı'na karşı İnsanlık Anıtı yaptırılması kararını aldı. 23 Aralık 2006'da Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu anıtın yapımına onay verdi. Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Sarıkamış şehitlerini anma törenleri için gittiği Kars'ta heykeltıraş Mehmet Aksoy'un yaptığı İnsanlık Anıtı'nı ucubeye benzeterek anıtın belediye tarafından yıkılacağını ve yerine park yapılacağını söyledi. 14 Haziran 2011 günü İnsanlık Anıtı yıkıldı.

Güzel Sanatların Çeşitleri:

1 - Edebiyat: Kelimelerle yapılan bir güzel sanattır. nazım ve nesir yolundaki bütün eserler bu kola girer.

2 - Resim: Yağlı, sulu ya da kuru boyalarla bir zemin üzerine çizgiler çizme ve boyama suretiyle yapılan güzel sanattır. Resim yapan sanatçıya ressam adı verilir.

3 - Heykel: Ya tabiatta var olan ya da hayalde canlandırılan varlıkları, taş, çamur, tahta, maden gibi maddeler kullanmak suretiyle üç boyutlu olarak yapma işidir. Heykel yapanlara heykeltıraş adı verilir.

4 - Mimarlık: İnsanların estetik zevklerine hitap edecek şekilde yapılar yapmaktır. Tarihî olmak özelliğini kazanmış yapıtlar, tapmaklar, camiler, saraylar, bir medeniyetin en güzel eserlerini meydana getirirler. Sanatçılarına mimar adı verilir.

5 - Müzik: Sesleri melodi haline getirme sanattır. müzik, pek çok bölümlere, ayrılır. Müzik bestecilerine musikişinas denir.

6 - Tiyatro: bir hikâyenin, sahnede, oyuncular tarafından canlandırılarak, temsil edilmesi sanatıdır. Bugün tiyatro eserleri, sinemalarda, radyolarda, televizyonlarda yer almaktadır. Eseri oynayan sanatçılara aktör, aktris adı verilir.

7 - Dans: Müziğe uyularak yapılan ritmik hareketlerdir. pek çok çeşitleri vardır.

Bunların dışında olarak, bugün, sinema ve fotoğrafçılığı da güzel sanatlar arasında sayanlar vardır.

Sanatçı kime denir, kimdir sanatçı?

Basit anlamda söyleyecek olursak: sanatçı, sanatı gerçek anlamda özümseyen, önemseyen; sanatı kendi kişiliğinde eriterek, güzel şeylere dönüştüren (dönüştürebilen), “insan olmak” bilincini en üst düzeyde tutan (taşıyan), kendini aşan kişidir.

Diğer bir deyişle; sanatçı, herkesin duyduğunu, herkesin gördüğünü, herkesin hissettiğini, herkesin düşündüğünü; farklı şekilde duyan, farklı şekilde gören, farklı şekilde hisseden, farklı şekilde düşünen, farklı şekilde yorumlayan, farklı şekilde yansıtan; duyulmayı duyan, görülmeyeni gören, olmayanı bulandır.

20. Yüzyıl da sanatçı olarak tarihe damgasını vurmuş; yüzyılın büyük şairi ozanı yazarı Nazım Hikmet, Yazar Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Atilla İlhan, Ressam Abidin Dino, müzisyen Fazıl Say v.s.

21. Yüzyıl da günümüzde; Tiyatroların satıldığı kapatıldığı, sinema salonlarının AVM yapıldığı, heykellerin yıkıldığı ve ucube dendiği ,kitapların yakıldığı, yazarların hapse atıldığı ülkemizde kimdir sanatçı?

Sanatının icrasını; Padişahın Gücüne, yalakalığa dayanmış Hülya Avşar, Yavuz Bingöl, Alev Alatlı gibi sözde sanatçılar.

**O iyi İnsanlar
o güzel atlara
binip çekip
gittiler.
Demirin tuncuna
insanın piçine
kaldık.**

Yaşar KEMAL

